

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

Capvt LIX. Cur, & quàm monstrosos diaboli faciant eos, quos insident?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

Constabat enim pravis eum moribus, & incivilibus, cum DEI contemptu diu vixisse, in parentesq; tunc iurgatum contumelias & intoleranda probra dixisse, deprecationibus execrationibusq; diris ab eis agitatatum abijisse. Hæc Alexander. Et adhuc miramur talia patientes? miremur potiùs talia facientes. Æquum est, vt turpes larvæ invadant turpia facientes. Habet magistratus lictores, quos mittit ad rebelles. Dei lictores sunt demones, ex merito igitur illis plectit impios, ac præsertim parentum contemtores. Felix, qui, ne plectatur, territus exclamat auxiliumque vocat. Solent & parentes, vt terreant liberos suos, illis nescio quas umbras, & hisfuta monstra, extra hypocauftum vagantia, minitari. Memini & ego non ita pridem insignem ingenio & nobilitate adolescentem eiusmodi intemperijs agitatatum, non ausum dormire solum, non egredi sine comite extra limen hypocaufti, nocturno tempore, denique metuentem vehementer, ne à cacodæmone abriperetur; causâ ipse probè nouerat. Quàm ille tum ad me cupidè cucurrit? quàm opem meam sollicitè imploravit? ac propè hanc ipsam mihi tunicam à corpore abstulit, cupiens, vt ad Exercitia spirituaalia eum promouerem. Sed non erat tum tempus eum admitteudi: satis illum diabolus exercebat, cuius terriculamenta illi vtile erat experiri, donec disceret causam potiùs molestiarum, quàm molestias ipsas exhorrere. Sic & Apostolus olim fecit, ita scribens ad Corinthios: *Ego quidem absens corpore, præsens autem spiritu, iam iudicavi vt præsens, eum qui sic operatus est, in nomine Domini nostri IESV Christi, congregatis vobis, & meo spiritu, cum virtute Domini nostri IESV tradere huiusmodi satana in interitum carnis, vt spiritus saluus fiat, in die Domini nostri IESV Christi.*

1. Cor. 5. 33

CAPVT LIX.

Cur, & quàm monstrosos diaboli faciant eos, quos insident?

Venio ad alterum modum, aut speciem monstrorum diabolicorum. Neque enim ipsi duntaxat horrificè monstrosos se se mortalibus aspiciendos exhibent, sed

I.

Leuin. Lemn.
lib. 2 de oc-
cult naturæ
cap. 2.

sed etiam admodum monstrosos faciunt energumenos, in quos ingrediuntur. Hoc antè, quàm demonstrè, priùs ostendendum est, an Spiritus isti, & quomodo in homines intrent? Sunt enim, qui cum Leuino Lemnio putent, energumenos, qui à dæmonibus possideri dicuntur, naturalibus tantùm morbis laborare, non verò à dæmonibus possideri. Sunt qui animas quasdam jam olim defunctorum arreptitios inuadere arbitrentur. Priores erroris arguit, quòd nulla morbi vis docere homines possit, vt omnium gentium linguis loquantur. Audimus enim simplices, rusticos, illiteratos, à spiritibus his infelicos nunc Latine, nunc Græcè, nunc Hebraicè, nunc alijs idiomatis conuicia iacientes. Quis morbus est, qui futura, aut absentia mortalibus patefaciat? Ex energumenis autem talia intelliguntur, vt & occulta astantium peccata non rarò propalam reuelantur. Denique quis morbus tantas ægroto dat vires, vt eum catenis astrictum vix quatuor validis lacertis viri possint cohibere; aut etiam vt è templi pavimento, per ærem, vsque ad fornitem summum tholùmue se se queat extollere? Ægrotat profectò mente, quisquis hos effectus, morbis naturalibus ascribit. Posteriores autem, qui animabus defunctorum hæc attribuunt; eodem argumento confutantur, quis enim illis hanc futura cognoscendi vim tribuit? quis linguas docet? Et verò vel animas separatas fateri, est concedere spiritus, qui si ad corpora pertinentes, sine corpore existere possunt, quanto magis existere poterunt sine corpore, Spiritus ad corpora non pertinentes? Plura contra hos cumulat Tostatus argumenta.

Tostatus
Abulens. q.
124. in c. 8.
Matthzi.

II.

Matth. 8. 16. 28.
Matth. 4. 24.

Sed contra vtrosq; experientia quoque, & scriptura perorat. Experientia quidem, quia non solum tot antiquæ & recentes extant historiae, sed etiam oculi mille testantur, se talia vidisse, qualia neque morbus vllus, neq; vlla defuncti anima posset facere, dum adiurantur, exorcizantur & datis manifestissimis signis eiiciuntur nigri isti hospites. Clarissima etiã de hac re est scriptura, immò ipsius Christi sententia, & facta. Quot enim ipse dæmones, diuersis locis & modis, exturbauit? Eiusdem sententiæ fuerunt illi, qui *obtrulerunt ei multos dæmonia*

damonia habentes, & eiciebat spiritus verbo. Omnia in Euangelis sunt plena. Frustra etiam Dominus Apostolis dedisset potestatem in dæmones exterminandos ab hominibus, si nulli dæmones eos possiderent. Frustra Euangelium fidemq; hoc signo confirmasset. Frustra etiam regulam expellendorum quorundam dæmonū illis tradidisset. Atqui dedit eis eam potestatem: *Et dedit illis potestatem curandi infirmitates, & eijciendi damonia.* Item voluit fidem hoc signo confirmari: *Signa autem eos, qui crediderint, hæc sequentur: in nomine meo damonia eijcient.* Sed & regulam hanc dictavit: *Hoc genus dæmoniorum non eijcitur, nisi per orationem & ieiunium.* Usurparunt hanc potestatem & regulam Apostoli, & omnes ferè Sancti prodigiorum patratores. Quin & blasphemi illi Iudæorum principes, dum per summam contumeliam Christo dixerunt: *dæmonium habes;* itemq;: *Quid ipsum auditis? dæmonium habet;* ac rursus: *In principe dæmoniorum eijcit damonia;* opinati sunt utique, aliquos à dæmonijs inhabitari. Facessant igitur illi atheizantes, qui, ne cogantur fateri, esse aliquos Spiritus, quod arreptitij perspicuè commonstrant, negant energumenos esse dæmonum domicilia, & incredibilia opera atque effecta morbis naturalibus ascribunt, nempe quales medici, tales Christiani, helleboro curandi. Itaque non frustra in Sacerdotali Romano posuit Ecclesia formulam exorcismi, qui non est aliud, quàm oratio & adiuratio ab Ecclesia approbata, qua nomine Christi imperamus dæmoni, ut ab homine recedat. De quo S. Cyprianus agens Demetrianum Christianorum hostem sic compellat: *O si audire eos (dæmones) velles & videre, quando à nobis adiurantur, & torquentur spiritualibus flagris, & verborum tormentis de obsessis corporibus eijciuntur, quando eiulantes, & gementes voce humana & potestate diuina flagella & verbera sentientes venturum iudicium confitentur.*

Ut autem homo à dæmone infessus dicatur, necesse est quidem, sed non sufficit, ut in eo insit tanquam motor illius, sed insuper requiritur, ut in eum habeat quandam potestatem. Neutrum sine altero sufficit. Accepit in Iob potestatem Satan, uti in S. Antonium, in S. Franciscum Xauerium verberandum,

Matth. 9. 32.
Matth. 12. 22.
Marc. 3. 15.
Marc. 16. 17.
Matth. 17. 20.
Ioan. 8. 48.
Luc. 11. 15.
S. Cyprian.
ad Demetrianum.
Iob. 1.

N n n n n r a n d u m,

D. Chrysoſtomus & alij. Extendit ſeſe autem frequenter hæc ſenſu Euân-
 diaboli poteſtas uſque ad morbos, uſq; ad cruciatus maximos, gelifar. c. 24;
 uſque ad mortem. Prius illud iridem ſcriptura indicat: *Et ec-* Luc. 13. 11.
ce mulier, qua habebat ſpiritum infirmitatis, annis decem & octo, &
erat inclinata, nec omnino poterat ſurſum aſpicere. Hanc autem,
 infirmitatem à Chriſto expulſam, à dæmone procuratam fuiſ-
 ſe, ipſe Chriſtus archiſynagogo reſpondens docuit his verbis:
Hypocryta, vnusquique veſtrū ſabbato, non ſoluit bouem ſuum,
aut aſinum à præſepio, & ducit adquare? Hanc autem filiam
Abrahæ, quam alligauit ſatanas, ecce decem & octo annis non oportuit ſolui a vinculo iſto, die ſabbati? Eo uſque hominem malus hic
 hoſpes denormat, vt ex eo teſtudinem faciat, aut etiam ſerpen-
 tem, qui per terram repat, morbisque & doloribus impleat.

Teſtantur id etiam diuerſorum Sanctorum hiftoriæ, è
 quibus legimus, quosdam ſpumaffe, quosdam ignito vultu,
 virentibus oculis, riçtu terribili, iam luporum inſtar vlulaſſe,
 jam more leonum aſtantes rugitu terruiſſe, & nullam non vo-
 cem edidiſſe beſtiarum. De S. Bernardo teſtatur Wilhelmus
 Abbas, eum à tyrannica diaboli vexatione, liberaſſe mulierem
 quandam, cuius faciem Proteus iſte uſque adeò foedam, deſor-
 mem, horribilemque intuentium oculis obiecerit, vt non pro
 homine, ſed pro deterrimo monſtro haberetur. Qualem vul-
 tum, quales oculos, quàm luridum colorem putemus fuiſſe,
 filia illius principe parente oriundæ, quam viginti ſex anno-
 rum grauiffimo morbo à dæmone afflictam tortore ſuo libe-
 rauit Theodorus Archimandrita? Qualem laruam exhibuit
 cacodæmon, in filia Gordiani Imperatoris, quem S. Tryphon
 ex illa eliminauit? Quàm terrificum fuit videre mulierem,
 Cerberi inſtar aconita vomentis, ore contorto ſpumantem,
 dentibusque, in morem irritatæ tigridis freudentem, quam
 proſcripto malæ fidei poſſeſſore priſtinæ incolumitati reſtituit
 Laurentius Iuſtinianus ſanctus Venetorum Patriarcha? Nul-
 lus bufo ita foedè tumet, vt tumuit guttur à ſpiritu ſuperbiæ
 inflatum illius, qui ad preces S. Catharinæ eſt perſanatus. Re-
 fert Palladius, puerum ex quo S. Macarius humani generis
 hoſtem pepulit, ſupra quàm credi poteſt, toto corpore intu-

IV.

Wilhelm.
 Abbas lib. 2.
 cap. 3.

Georg. Pres-
 byter in eius
 vita apud
 Sur. tom. 2.

Metaphraſt.
 1 Februarij.
 Bernard. Iu-
 ſtinian. in vi-
 ta S. Lauren-
 tij luſt. cap. 8.

Raimund. in
 vita S. Catha-
 rinæ. Pallad.
 in vita S. Ma-
 carij.

Nnnn 2

muiffe;

In vita S. Do-
minici lib. 2.
cap. 9.

muisse; tympanum putasses, aut vtrēm inflatum; deinde, qua parte potuit, maximam aquarum copiam, cum ingenti vocis elatione, effudisse. Quid dico, aquam effudisse? consuetum est hoc etiam hydropē laborantibus. Audierat D. Dominicum concionantem femina à dæmone infessa, quæ, cum in frequentissima turba sederet, repentē agitata cœpit magnis editis clamoribus verba facientem interturbare. Id consilium erat: ma- ligni hostis, sed sua machina captus est. Nam vir sanctus & si- lentium imperavit spiritibus (quorum septem erant) & facto Crucis signo, iussit eos facessere. Ad imperium viri, fugatus hostis hoc prodigium reliquit, vt mulier magna carbonum & sanguinis vi per os eructata, vnà cum spiritu animam expirasse crederetur. In alijs aciculæ, crines, clauī, vitrorum & ouo- rum fragmenta, & nescio quæ non quisquiliæ reperiuntur, quæ vt non constat, quo modo intrarint, ita etiam prodigio- sè euomuntur.

V. Atque vt manifestius fiat, quanta vastatione hominem destruat malus iste inhabitator, annumerabo, quid in alijs, atque alijs vel corrumpat, vel efficiat, vt monstruosi sint. Si- quidem 1. sensus inuadit eorumq; organa hebetat, aut oppri- mit. Hinc in Euangelio legimus, alios excæcatos, alios exsur- dados, alios elinguatos, aut certè mutos factos; quemadmo- dum & grandæuam illam mulierem, quæ neque oculis, neque auribus quidquam ampliùs haurire quiuit, dæmone organa horum sensuum obstruente; de qua Wilhelmus S. Theodoricus Abbas memorat. 2. Vires depopulatur, vt se loco mouere nequeant, sicut puella, cuius meminir Fortunatus, quam Sty- gius ergastularius ita debilitate vinc̄tam tenuit, vt templum ingredi non posset. 3. Contrahit obsessos in globum, distra- hit in lineam, torquet in omnes partes, vt experientia quoti- diana sub oculos ponit, & mulier Euangelica suo exemplo te- statur, de qua supra recensuimus; nec non Eutychieus miseri- mē distortus ac volutatus, de quo Georgius Presbyter. 4. Vi impellendi quosdam sursum attollit, vt mulierem à S. Bernar- do Mediolani curatam: alios humi applaudit, ita enim filiam principis vehementissimē in terram allisit, quam supra scripsi-
mus,

Wilhelm. S.
Theodoricus
in vita S. Ber-
nardi l. 2. c. 3.
Fortunat. in
vita S. Ger-
mani Episc.
Parisiensis
c. 27.
Luc. 13. 11.
Georg. Pres-
byt. in vita
Theod. Ar-
chid. In l. 2.
Vita S. Ber-
nardi. c. 4.

mus, à Theodoro Archimandrita liberatam. Quosdam etiam in ignem, quosdam in aquam præcipites agit, ut Euangelium testatur. 5. Plurimos morbis & cruciatibus ita dissolvit, ut non solum membra ad officia sua præstanda reddantur inidonea; verum etiam ut color è vultu, gratia è genis, nitor ex oculis fugiat, formaque omnis exinguatur. Ut enim, si vires integræ sint, & singula membra suis locis consistant, officijque suis fungantur, venustas quædam proportioque allubescit; ita si hæc tollantur, necesse est, ipsam quoque pulcherrimam hominis constitutionem dissolui atque destrui. Hinc quidam ex hac hominum classe, luridi, buxantesque, & instar Auernalium ymbrarum incedunt, viris timendi, pueris fugiendi; præsertim si oculi igniti, velut draconum fulgurantes, accedant. 6. Imaginationem & phantasiam ita occupant, turbant, evertunt isti Spiritus, ut obsessus se ipsum pro monstro habeat, utque non solum sibi persuadeat, se in hostes suos incidisse, belluas cruentas videre, larvas cernere, mortem præsentem habere; sed etiam ut seipsum in belluam conuersum arbitretur, eaque propter in obuios inuolet, sæuiat, eos laceret, & occidat. Talis fuit, quem gladio infesto per vrbis plateas ruentem, & quoscunque obuios petentem, teste Sozomeno, Arsacius integritati restituit. 7. Membris obsessi vitur diabolus tanquam suis instrumentis. Neque enim tantum manibus inuadit, & vnguibus ad se accedentes; ut eos vulneret, laniet, discerpat. Neque calcibus solum impetit & percutit. Lingua illi ipsa est pro gladio; vox pro ferro est. Quam impias vomit blasphemias? quanta iactat in astantes conuicia? quam atroces calumnias spargit? quot falsis detractonibus nomen aliorum infamat? Ita quidem lingua energumini abutitur. Abutitur & gutture, per quod voces trudit inconditas & belluinas: sibilat ut serpens, rugit ut leo, mugit ut taurus. Sic ex latratu, Alexandria, multi vtriusque sexus sunt deprehensi, à Cerbero in potestatem redacti, ut tradit Sigebertus. Abutitur & stomacho, quem subinde monstras voracitatis ingluvie contaminat. Fuit Theodoreto teste, à vulpe

Marc 9.

Sozom. lib. 4. cap. 15.

Sigebert. ad An. Domini 517. in Chron. Theodoret. in hist. SS. PP. sect. 13

Nnnn 3

Tarta

Palladius in
vita Abbatis
Macarij lect.
37.

Tartarea obsessus, qui tamen, vno die, triginta gallinas degularet, appetitionem tamen non poterat extinguere satietate. Tanta fames cum dæmone expulsa est à S. Macedonio, aqua benedictâ. Hic talis prius helluo, postea parua gallinæ particula fuit contentus. Alium fuisse refert Palladius, qui trium modiorum panes, vna vice deuorare solebat, & eosdem mox eructans resoluebat in vaporem. Quin supra omnem Erisichthonem adeò rabiose famelicus fuit, vt, si panes deessent (quis enim ei pistor poterat satis pinsere?) sua ipse excrementa comederet, &, vt ferculo potus responderet, suum ipse locium potitaret. Quis, in hoc misero homine, dubitaret spiritum immundum habitasse? Qualis hospes, tale epulum. Abutitur denique & vultu. Neque enim minaces sunt tantum obsessorum & tragici oculi, sed etiam ipse reliquus vultus horribilis est ac truculentus, quando se se vult exerere cacodæmon; & qualem aspectum ne in ipso Atreo finxerunt Poëtæ. Quid ita? Nimirum quales ipsi sunt maligni spiritus in oculis Dei, & in sua perturbata deprauataque voluntate, tales formas plerumque coguntur etiam in arreptitijs exprimere; vt hospes vel de hospitio possit agnosci. Quin etiam non coacti, sponte sua, truces volunt videri & crudeles, vt terreant, & timeantur. Non rarò certè ita pingunt genas, rugant frontem, pandunt rictum, stringunt dentes, vibrant oculos, distrahunt capillos, vt supra horrorem omnium Furiarum intuentibus horribiles ac metuendi videantur. Talia monstra ex hominibus facit Orcus, vt taceam cum etiam sepe in ipsam animam grassari, si permittatur; siquidem dum corpora affligit, etiam in animas quædam detrimenta manant. Sicut enim, quando corpora bene affecta sunt, non exigua emolumenta in animas redundant; ita vice versa, eorundem molestiæ animas impediunt ab exercitio virtutum, quarum nonnulla opera vel membrorum ministerio indigent, vel certè eorum doloribus retrahuntur. Et quamuis dæmon hominum voluntatem per se impellere non possit, potest tamen inclinare, dum in corporibus illecebras excitat, & ea sensibus externis internisque proponit, quæ magnum pondus addunt voluntati. Siquidem corpus quod

Cap. 9. 13.

CONTINU-

corrumptur, aggravat animam, & terrena habitatio deprimit sensum multa cogitantem. Quoniam etiam habitus virtutum, quos importunus iste habitator inuenit, non extinguat, ita tamen sæpe hebetat, vt nullam possint vel modicam habere functionem; præcipuè eos, qui intellectum fulciunt, & proinde phantasmatum auxilio indigent. Dum enim validus est in phantasmata, per ea etiam obfuscat intellectum. Sic non tantum corpus fit ab hoc incela miserum & monstrosum, sed anima quoque ipsa destruitur, vt homo talis hominem non agat, sed fit quodammodo incarnatus dæmon. Quas ob causas, inter maxima beneficia diuina, est vnum, à dæmone insidente liberari; &, quod pauci agnoscunt, multò maius; dæmonem ita arceri, vt nos semper volens, nunquam tamen audeat inuadere. Multos sanauit Iesus, multa varijs beneficia contulit, quæ iussit taceri, & nemini dici: at quando, apud Gerasenos, eiusmodi hominem liberauit, dixit illi: *Redi in domum tuam, & narra, quanta tibi fecit Deus.* Quod & ipse, qui sanatus fuerat, agnouit. Nam abiit per vniuersam ciuitatem, prædicans, quanta illi fecisset IESVS, quem proinde, tanquam Deum, quem iussus est prædicare, agnouit.

Luc. 8. 39.

Hæc talia igitur tantaque hominibus damna ab hoste humani generis cur inferri sinit Deus? Nam sine eius nutu non inferuntur. Si enim Iobum non potuit vel in fortunæ, vel in corporis bonis attingere, nisi potestate à Mundi Authore & Governatore accepta; quanto minùs poterit in ipsum hominẽ intrare & vires eius inibi vastare, sine concessa sibi à Numine, permissaque facultate? Enimuerò si neque in porcos potuit ingredi, sine eius permisso, quis credat, id illi in homines licere, nisi diuina prouidentia ita ordinante? Quanta enim dæmones damna corporibus & animabus obsessorum inferant, vidimus. Si non refrænarentur, omnia pessum irent. Est in illis vis maxima, voluntas nocendi summa: &, vt scriptura ait; *Non est super terram potestas, qua comparetur ei.* Etenim, si permittantur, omnia nunc possunt operari, quæ in natura pura facere potuissent; cum post peccatum naturalia in eis integra manserint, vt cum S. Dionysio, & S. Thoma scholastici Do-

VI.

Iob. 1. 12. &
& c. 2. 6.

Luc. 8. 32.

Iob. 41. 24.

S. Dionys. de
diuin. nomina,
cap. 4.

S. Thom. 1. p.
q. 64. 2. 4.

Luc. 22. 31.

Claud. lib. 1.
in Rufin.

VII.

Pfal. 35. 5.

clores tradunt. Ad has vires accedit in illis voluntas & libido extrema mortalibus damna inferendi. Cur igitur id non faciunt? manus illorum ligantur. Quod etiam ex illis Christi verbis discimus: *Simon, Simon, ecce Satanas expetuit vos, ut cribraret sicut triticum: ego autem rogavi pro te, ut non deficias fides tua.* Impeditur igitur, saepe ne noceat; & ut noceat, Dei debet sententiam voluntatemque expectare. Tantum potest, quantum ille permittit, qui in vnum hominem plus huic carnis permittit, in alium minus. Cur igitur diabolo, hosti suo & hominum, permittit Deus ista? Hosti, aio? immò hosti ferocissimo, crudelissimo, immanissimo; hosti corporum tortori, & animarum insidiatori.

*Quid tale immanes unquam gessisse feruntur
Vel Scinis Isthmiaca pinu, vel rupe profunda
Scyron, vel Phalaris tauro, vel carcere Sylla?
O mites Diomedis equi, Busiridis ara
Clementes. Iam Cinna pius: iam Spartace lenis
Plutoni collatus eris.*

Cur spiritus nequam in homines ingredi gestiatur, causa in propatulo est; adeò voluntas illius auersa est à Deo, ut quia Deo nocere nequit, saltem creaturam illius diuexet: quam etiam idcirco odit, quia Deum odit; & cui inuidet, quod Diuina maiestas, relicta Angelicà naturâ, in vnitatem diuinæ hypostasis assumeret humanam. Sicut ergo homines vindicta ardentes voluptatem capiunt ex occasione vltionis, ita ille delictatur, si quibus infensus est cruciantur. Hæ diabolo causæ sunt homines arripiendi. Atqui Deus humanum genus amat, ei que bene vult, bene facere cupit, cur ergo demones vel immittit illis, vel permittit, ut cum tanta clade in eos intrent? Quomodo hoc cum illius amore, cum bonitate, immò cum iustitia congruit? Congruit omnino, ut etiam hinc exclamare libeat: *Domine, in celo misericordia tua: & veritas tua usq; ad nubes. Iustitia tua sicut montes Dei, hoc est, sicut montes maximi maxima: iudicia tua abyssus multa.* Et si igitur illam infinitæ sapientiæ & prouidentie abyssum non possumus penetrare, sunt tamen nihilominus multæ claræque, etiam in hac Stygia tyranni-

tyrannide immittenda, vel permittenda, causſæ, vt cogamur dicere: *Domine, in calo misericordia tua*, circa Sanctos tuos ab omni eiufcemodi vexatione immunes; in terris autem, vbi iſta permittis, *veritas tua vſq; ad nubes; & iuſtitia tua ſicut montes Dei*. Cauſſæ enim ſunt hominibus ex ipſa miſericordia, veritate, iuſtitia patefactæ. 1. Ita diſcimus, præter corpora, ſpiritus aliquos eſſe, quod athei negant, vt Deum negent. Fit ergo ipſe hoſtis Dei, teſtis Dei. Cum atheis proſternuntur & Sadducaï. *Sadducei enim dicunt, non eſſe reſurrectionem, neque Angelum, neque Spiritum*. 2. Ab his ſpiritibus colligimus, abſonum non eſſe, etiam animam noſtram à corpore liberam, corporis expertem poſſe ſubſiſtere, ac proinde, inſtar Angelorum, immortalẽ eſſe atque æternam; eamq; poſt hanc vitam, aliam viuendi rationem ingreſſuram. 3. Obſeſſorum, tam tyrannicè tractatorum calamitas oſtendit, quantum ſit huius nequam ſpiritus erga homines odium, quanta crudelitas, vnde meritò ab omni eius confortio, auxilio, familiaritate abhorremus. Eſt enim eius confortium fallax, auxilium inutile, familiaritas pernicioſa. 4. Contra tam potentem & durum hoſtem, neceſſariò ad diuinam opem, ad Sanctorum ſuffragia, ad Eccleſiæ ſacros ritus, & Sacramenta currimus. Malus ergo perſecutor boni remedij quærendi cauſſa eſt. 5. Diſcimus ex hac dæmonum vexatione, quàm miſerè accipiat animas peccantium, quas tanquam fortis armatus poſſidet. Ea enim quæ in corporibus cruciatis facit, indicia ſunt eorum, quæ in anima molitur. Longè enim ille ex animabus monſtra efficit deteſtabiliora. Facit eas cæcas, vt non videant veritatem; facit ſurdas, vt non audiant monentem; facit mutas, vt peccata ſua non confiteantur; deniq; nihil in corpore deſtruit, quod non ſuo modo etiam in anima corrumpit. 6. Ex cruciatu, quo à ſe poſſeſſos affligit, coniecturam haud obſcurè facere poſſumus de tormentis, quæ patientur in inferno damnati; illi, inquam, qui in æternum ſub omnimoda illius erunt poteſtate. 7. Diſcimus & hinc, quàm longè meliorem hoſpitem poſſimus recipere, nempe ipſum Chriſtum, per SS. Euchariftiam in peſtus noſtrum intrare cupientem, qui identidem ſtat ad illud

O o o o o

oſtium

Act. 23. 8.

Vide Toſſat.

Abulenſ. in

c. 8. Matthæi.

q. 12.

ostium & pulsat; ipsum Spiritum sanctum, qui meritò dulcis hospes anima ab Ecclesia appellatur; ipsam SS. Trinitatem iuxta illud: *Si quis diligit me, sermonem meum seruabit, & Pater meus diliget eum, & ad eum veniemus, & mansionem apud eum faciemus.* Quàm isti longè alij melioresque sunt hospites? quàm longè aliter domum, in quam intrant solent ornare? Vt ergo Deo ianua, & fenestræ, & totum pectus aperiatur, excludaturque vastator Angelus, finit diuina providentia à dæmone malo infessos ad eò malè tractari.

VIII. Hi omnes, alijq; plures sunt optimi fines, ob quos diuina providentia adamantinas Inferorum portas referat, damnatisq; spiritibus inde exeundi, hominesq; inuadendi facit potestatem. Sed longè aliæ sunt ex parte ipsorū hominum causæ, quæ Deum cogunt, vt, tanquam iustus criminum vindex, dæmones, haud secus ac tortores carnificesq; suos, iubeat in homines insilire, sæuire, furere. Imperat rex militibus suis, vt ciuitatem rebellem armata manu inuadant, spolient, diripiant, incendant; & Deus de cælo aspiciat tot homines sibi indignissimè rebellantes, nec mittat suos hos stygios executores, vt eos lacerent? Audijs D. Paulus, incestum, apud Corinthios, commissum, & zelo Domini exardescens iudicauit, *tradere huiusmodi satana in interitum carnis;* audit & videt mundi Rector longè magis nefanda, & satanam nullum habeat, cui nefarios tradat? Septem dæmonia fuerunt in Maria Magdalena. cur? quia *erat in ciuitate peccatrix.* Tot ergo dæmonia meruit, quot hydræ fuerunt capita. Luxuria enim rarò est sola; ornat se superbè, vt placeat; auarè emulget à iuuenibus opes, quibus se ornet; irascitur, si contemnitur; odit, si non amatur; & quia sine Baccho & Cerere friget Venus, carnem gulosè saginat. Caro autem opprimit spiritum; nec sapiunt terrenis desiderijs cælestia. Hinc acedia. Hæc sunt septem hydræ capita, quorum singulis suis Satan debebatur. Illi enim se subijcit, quisquis illius suggestioni obedit. Malè igitur Deus accusatur, quòd homines diaboli subijciat potestati; ipsi homines dum peccant, se se imperio illius subijciunt; se ipsos igitur accusent. Immo Dei clementiam obstupescant, tam pau-

1. Cor. 5. 5.

Marc. 16. 9.
Luc. 7. 37.

mathe

○○○○○

609

eos peccatores tyranni huius libidini permittentis. Non millesimus, nec millies millesimus patitur, quod omnes peccatores merentur. Qui autem patiuntur, quod meruerunt, sciant illud S. Augustini dictum: *Dæmones, nisi quos fallendo, decepturunt, possidere non possunt*: iure per peccatum acquisito scilicet. Nam Dei potestate accepta, potest, ob alios quoque bonos fines, etiam sœuire in innocentes, vt infra docebo. Interim & nocentes diuinus iudex, vt iustè, ita & vtiliter plectit.

Si aliquos permittit palam ita vexari, eosq; monstruos fieri, ceteris mortalibus monstrat, quid vitare debeant, ne & illi in huiusmodi monstra abeant. Sententia D. Hieronymi & D. Epiphaniï est, Assyriorum regem Nabuchodonosor, præterquam quod ita monstruos effectus sit, quemadmodum eum nos suprâ descripsimus, etiam aded monstruosum fuisse, quod à dæmonibus obsessus esset. Quæ opinio inde suam accipit probabilitatē, quia certè plurima obsessi in eo fuerunt argumenta. Quod si ita est, reuocemus in memoriã flagitia illius, & fatebimur eum totas legiones diabolorum commernisse. Saul quoq; rex à multis grauissimisq; authoribus existimatur à cæcødæmone infessus & exagitatus. At quis eum innocentem passum existimauit, qui tam inuidus, tam superbus, tam Deo & Prophetæ inobediens, & tantus Davidis persecutor fuit? Quas ob causas dicitur: *Spiritus autem Domini recepit à Saul, & exagitabat eum Spiritus nequam, à Domino*. Recedente ergo spiritu Domini, animaq; virtutibus euacuata, succedit spiritus nequam; sicut in domum ab hominibus desertam, immigrant vlulæ, & vespertiliones, & striges. Huic nocturnæ & malè ominatæ aui nidus vitij paratur & ornatur; & ibi vbi vsq; ad puluisculum, vt aiunt, virtutes sunt eliminatæ, libenter habitat spiritus immundus, cui locus immunditijs mundatur, & spurcitijs ornatur. Hunc ergo hospitem inuitat, qui animam suam ad hunc modum ornat; iuxta illud: *Cum immundus spiritus exierit ab homine, ambulat per loca inaquosa, quarens requiem: & non inueniens dicit: Reuertar in domum meam, vnde exiui. Et cum venerit, inuenit eam scopis mundatam, & ornatam. Tunc vadit, & assumit septem alios spiritus secum nequiores se, &*

S. Augustin.
de ciu. lib. 4.
cap. 34.

IX.

S. Hieron. in
Dan. S. Epi-
phan. in vita
Danielis.

1. Reg. 16. 14.

Luc. 11. 24.

0000 2

ingress

Cassian. col-
lat. 7. c. 24. ingressi habitant ibi. Hoc ipsum declarat Cassianus his verbis,
Constat, immundos spiritus, (ordinariè) non aliter posse in illos,
quorum corpora obtenturi sunt, penetrare; nisi prius eorum mentes
cogitationesq; possederint. Quos cum timore ac memoria Dei, vel
spirituali meditatione nudauerint, velut exarmatos omni praesidio,
ac munitione diuina nudatos, facile vincendos audenter inuadunt:
domiciliũ deinceps in ijs, velut in possessione sibi tradita praesumentes.

X.

Metaphrast.
1. Febr.

Potest hoc innumeris exemplis illustrari, atque in primis
eo, quod in vita S. Tryphonis legimus. Adducta erat, ad hunc
sanctum Gordiani Imperatoris filia, à malo dæmone infessa.
Eum dæmonem adiurans Tryphon interrogauit, cur ausus
esset in puellam hanc intrare? Coactus igitur pater men-
dacij dicere veritatem, respondit: *Dæmones in illos habere pote-
statem, qui opera ijsdem grata exercent: qualia sunt, cultus simu-
lacrorum, blasphemia, adulteria, veneficia, inuidie, caedes &c.*

Sigebertus
circa An. 697.

Verum hoc esse, docet historia S. Kiliani à nobis alibi recita-
ta. Summa est. Persuaserat Kilianus Franconia Duci, vt Gei-
lanam fratris eius coniugem dimitteret, ne alter Herodes fie-
ret. Id mœchæ fuit peracerbum. In vltionem igitur Kilianũ
interfici iussit. Sed & Geilana experta est diuinam Nemesci,
à dæmone enim correpta truculentas pœnas dedit. Scribit in
Arnolphi vita Lisardus, D. Arnolphũ cum pacem etiam atq;
etiam suaderet, à Folcardo homine potente præ sanè arrogan-
ter contemptũ fuisse: ob quem factum spiritus superbiæ in eum
accepit potestatem, illumq; possidens miserandum in modũ
lacerauit. Gundericus Wandalorum rex templum statuerat
compilare; in ipso adhuc limine erat, cum eum vindex Geni-
us malus anteuertit, & prius in illum, quàm ille in templum
intrauit. Nihil hoc noui. Iam olim *Deus misit in impios iram
indignationis suæ, indignationem, & iram, & tribulationem, im-
missiones per angelos malos.* Cur non per angelos malos? qui
contra Pharaonem aliosq; peccatores ipsas bestias armauit?
Sunt angeli isti bestijs etiam sæuiores.

Lisard. in vi-
ta S. Arnol-
phi cap. 41.

Plal 77. 49.

XI.

Sed bestia ista catenis vincitæ, custodijsq; clausæ tenen-
tur; irumpere non possunt, nisi in eos, quibus vel culpa talè
S. August. l. 4. pœnam parat, vel Dei prouidentia. Quo sensu S. Augustinus
ait:

ait: Potestas inimica vincit, aut subiugat neminem; nisi societate de ciuit. c. 34.
 peccati. Quamobrem quaestionem mouet, & soluit in hunc
 modum. Dicit aliquis, si ligatus est diabolus, ut est, quare adhuc
 tantum praualeat? Verum est, fratres charissimi, quia multum prau-
 ualet: sed tepidus & negligentibus, & Deum in veritate non timen-
 tibus dominatur. Alligatus est enim, tanquam canis catenis inne-
 xus, & neminem potest mordere; nisi eum, qui se illi mortifera se-
 curitate coniunxerit. In adultis igitur ordinariè & plerumque
 flagitium aliquod præcedit, quod diabolo ianuam aperit, per
 quam in hominem ingrediatur. Testem do D. Hieronymum,
 cuius hæc verba sunt: In Gazensis emporij oppido, virginem Dei, S. Hieronymus,
 vicinus iuuenis deperibat. Quicum frequenter taclum, iocis, nuti- in vita Hila-
 bus, sibilis, & ceteris huiusmodi, qua solent moritura virginitatis es- rij.
 se principia, nihil profecisset, perrexit Memphim; ut confesso vul-
 nere suo magicis artibus rediret armatus ad virginem. Igitur post
 annum doctus ab Esculapij vatibus subter limen domus puella tor-
 menta quadam verborum, & portentosas figuras, sculptas in aris
 Cyprij lamina defodit. Illico insanire virgo, & abiecto capitis ami-
 cturo rotare crinem, stridere dentibus, inclamare nomen adolescentis.
 Magnitudo quippe amoris eam in furorem verterat. Perducta à
 Parentibus ad Monasterium seni (Hilarioni) traditur, ululante,
 statim, & confitente damone: Vim sustinui, inuitus sum adductus.
 Quam bene Memphi somnijs homines deludebam? O cruces! ô tor-
 menta! qua patior? Exire me cogis, & ligatus subter limen teneor.
 Non exco, nisi adolescens, qui ligauit, dimiserit. Tum senex,
 Grandis, ait, fortitudo tua, qui lino & lamina strictus teneris. Dic
 quare ausus es ingredi puellam Dei? ut seruare, inquit, eam virginem.
 Tu seruares proditor castitatis? cur non potius in eum, qui mit-
 tebat es ingressus? ut quid, respondit intrarem in eum, qui habebat
 collegam meum amoris demonem? Noluit autem sanctus iubere si-
 gna perquiri, ne aut solutus Damon incantationibus videretur recess-
 sisse, aut ipse sermoni eius accommodasse fidem asserens fallaces esse
 demones, & ad simulandum callidos. Senerè autem, reddita sereni-
 tate, increpuit virginem, cur fecisset talia, per qua demon intrare
 potuisset? Qualia autem ea fuerint non expressit, vel ne virgi-

nem infamaret, vel ut, minoris culpæ tam graui poenæ, alios à maioribus quoq; peccatis abstereret.

XII.

S. Greg. lib. 1.
dial. c. 4.

Si enim in virgine inuenit, ob quod in eam immigrare potuit immundus Spiritus, quot causas habebit in Helena aliqua, aut Thaide? Atque ut, quæ leuiores videntur, sufficere intelligas ad hospitij illius apparatus, Romæ, quadam die Dei famula ex monasterio virginum hortum ingressa est, qua lactucam conspiciens concupiuit, eamq; signo crucis benedicere oblita, auide momordit: sed arrepta à diabolo protinus cecidit. Cumq; vexaretur, Patri Equitio sub celeritate nunciatum est, ut veniret concitus, & orando succurreret. Moxq; hortum idem pater ut ingressus est, cepit ex eius ore quasi satisfaciens ipse qui hanc arripuerat diabolus clamare, dicens: Ego quid feci? ego quid feci? Sedebam ibi super lactucam, venit illa, & momordit me. Cui cum graui indignatione vir Dei precepit ut discederet, & locum in omnipotentis Dei famula non haberet. Qui protinus abscessit, nec eam ultra contingere prauuluit. Itaque non cogitatio tantum impura, locum dati diabolo, sed etiam leuis indulgentia gula, aut crucis faciendæ neglectus; &, ut Petrus Thyraeus (qui in hoc argumento est valde locuples, magnamque disputandi materiam suppeditauit) docet, certum est, veniales culpas demonibus homines ingrediendi occasionem prauulisse. Confirmat hanc doctrinam Cassianus hoc exemplo. Cum esset Moyses singularis, & incomparabilis vir, ob reprehensionem vnius sermonis, quem contra Abbatem Macharium disputans paulo durius protulit, quadam scilicet opinione prauentus, tam diro confestim est traditus spiritui, ut humanas egestines ori suo ab eo suppletus ingereret. Quod flagellum purgationis gloria se Dominus intulisse (ne scilicet in eo vel momentanei delicti macula resideret) velocitate curationis eius atq; aucto remedio demonstrauit. Nam continuo Abbate Machario in oratione submisso, dicto citius nequam spiritus ab eo fugatus abscessit. En quid vnum impatiens verbum; quid leuis gula, quid fortè incauta cogitatio puellæ superioris in diuino conspectu poenæ meruerit? Quibus poenis digni erunt in omne scelus fatuati?

Pet. Thyraeus
p. 2. de dz-
moniacis
c. 30.
Cassian. col-
lat. 3. c. 17.

XIII.

Quid alij merebuntur, qui se in illicitas voluptates totos immergunt? qui vino & ingluuie ventris non rationis tan-

tium,

eum, verum etiam sanitatis vigorem opprimunt? qui in peccata conantur etiam esse ingeniosi? Sueffionensis Ecclesie Episcopus Arnolphus postquam ab adolescente totam demonum legionem exturbavit, qua fuit ex eo pristinae sanitati restitutum, quam de causa tam atroci malorum spirituum tyrannidi traditus fuerit? Cui adolescens: *vindicta*, inquit, *quam in alio probavi, principum mali, quod passus sum, causa fuit. Porro fugientem me demones primum infecuti: post affecti circumsteterunt; & ubi vehementer terruissent, ingressi fuerunt infelicem.* Itaque cur non vindictae appetentes talem vindicem mereantur, si merentur vindictae approbatores? Cur superbos non hoc pacto humiliaret, qui est *rex super omnes filios superbia*? Sic ingressus est mox illum religiosum, ubi Popponis Stabulensis Abbatis sui mandatum implere neglexit, & non sine contemptu praeteriit. Superbos pariter, & inobedientes, ac suis parentibus impiè ingratos eandem poenam saepe saepius irrogatam legimus, ut quod peccatum est frequentissimum, etiam frequenti exemplo puniretur. Venerunt aliquando ad S. Parthenium parentes duo, cum adducto filio, qui grauibus tormentis à dæmone quatiebatur. Eum Sanctum enixè rogauerunt, ut filium suum pristinae restitueret sanitati. His S. Parthenius ita respondit: *Sinite, torqueatur. parricida est: parentibus vobis saepe molestus fuit: & quam eidem optastis, instam sustinet castigationem.* Quo exemplo non filij tantum discunt esse morigeri erga parentes, sed etiam parentes monentur, ne filijs irati diabolum imprecantur. Audit enim Deus, & utramque partem subinde vno plectit ictu, peccantes, & imprecantes. Habent ergo postea, & quod meruerunt illi, & quod petierunt isti; nec possunt iure conqueri contra Deum, à quo impetrauerunt, quod optauerunt. Sic ille pater filiae quinquenni, quam deprehenderat lac comedentem, ira efferuescens imprecatus est, *ut una cum lacte diabolum voraret.* Vix verbum hoc illi ex ore euolauit, cum diabolus inuolauit in puellam, quam usque ad maturam aetatem miserè cruciauit. Alia duo recenset idem author, vnum de vxore, alterum de filio, quibus maritus & pater diabolum imprecatus est cum effectu. Nihil habent ergo isti,

Liffard episcopus
Sueffion. in
vita S. Arnolphi.

Iob. 41.

Euerhelm:
Abb. Alti-
montensis in
vita Popponis
cap. 18.

Metaphrast.
7 Febr.

Casarius l. 5.
cap. 26.

Idem lib.
cod. c. 11. & 12.

isti, quod accusent Mundi gubernatorem. Digni sunt hac poena, in qua Deum ludunt. Ludunt autem, si petunt, quod nolunt impetrare.

XIV.

Andoenus
Rhotoma-
gensis præsul
in vita S. Eli-
gij lib. 2. c. 20.

Quanquam etiam bono zelo Sancti leguntur hunc Spiritum præuaricantibus imprecari, vel pro potestate sua etiam immisisse, in iustam peccati poenam, ac emendationem. S. Eligius Nouiomensis Episcopus, viderat à suis subditis, in natali die S. Petri, impios quosdam ac superstitiosos chorearum ritus celebrari. Eos, pro officio suo, volebat esse abrogatos. Vfus argumentis; surdi fuerunt. Vfus est imperijs; quasi saxum fuere immobiles. Utq; plerumque est inemendabilis pertinax consuetudo, cum corrigi deberent, facti sunt longè insolentiores. Vltimum remedium petijt à Deo Eligius, vt in eos animaduheret. Petijt, impetrauit. Mox enim amplius triginta (alij quinquaginta numerant) obsessi sunt à spiritibus immundis. Tremuerunt hoc tam diro spectaculo reliqui, & sociorum miserti Sanctum virum rogauerunt, vt eos hoc supplicio liberaret: quibus respondit: *Experiantur prius, cui seruire elegerint.* Perdurauit ea vexatio, per solidum annum. Verrente anno, ac natali S. Petri demum redeunte, intolerabili illa tortura sunt liberati. Ita plebeia petulantia minimè plebeo modo, & chorea choreis ipsis punita est. Castigata quoque ad eundem modum militaris licentia legitur, apud Magnū Gregorium. Siquidem *Valeria prouinciam Longobardis intrantibus, ex monasterio reuerendissimi viri Equitij in prædicto oratorio ad sepulchrum eius monachi fugerunt. Cumq; Longobardi sanientes oratorium intrassent, coeperunt eosdem monachos foras trahere, eos aut per tormenta discuterent, aut gladijs necarent; quorum vnus ingemuit, atque acri dolore commotus clamauit: Heu, heu, Sancte Equitij, placet tibi, quod trahimur, & non nos defendis? Ad cuius vocem protinus sanientes Longobardos immundus spiritus inuasit. Qui corruentes in terram tam diu vexati sunt, quousque hoc cuncti, etiam qui foris erant, Longobardi cognoscerent, quatenus locum sacrum temerare ulterius non auderent. Utinam, hoc tempore, Equitij hæc potestas etiam alijs Diuis concederetur, quorum templa quotidie violantur! Sed ea, pro dolor, est militaris disciplina,*

S. Gregor. l. i.
dial. cap. 4.

disciplina, ut milites ipsi diabolorum vice fungi videantur. Ceterum non est nouum, si sanctis aliquando hæc potestas datur, cum, ut supra vidimus, etiam Corinthium Paulus tradiderit Satanæ in interitum carnis, ut Spiritus saluus fieret; ut alibi Hymenæum quoque & Alexandrum, ob blasphemias. Accusatis enim ijs, qui circa fidem naufragauerunt; addit: ex quibus est Hymenæus, & Alexander: quos tradidi Satana, ut discant non blasphemare. Quæritur, quid sit tradere Satanæ? Respondetur, eos qui excommunicantur tradi Satanæ, qui extra Ecclesiam regnat, eoque ipso excommunicatos, tempore Apostolorum, solebat in anima, & in corpore affligere. Dum enim orationibus, suffragijs, sacrificijs, sacramentis, societate Christi atque Ecclesiæ, diuinâque protectione, & pastorali cura alijsque bonis priuabantur, ita tyrannidi & incurfibus demoniorum exponebantur, ut in eos magis quam antè grassarentur, ægritudine corporis, vulneribus aut plagis, quasi possessos, hoc est enim in interitum carnis tradere. Quemadmodum profeta, cum S. Ambrosius quendam Satanæ tradidisset, eodem momento eum abripiens discerpere cœpit.

Quod si mortales hoc rectè fecerunt, cur non & Diuinitates, eodem vindice vterentur, ad honorem suum defendendum? Enimuerò vsi sunt. Luculentus testis est Gregorius Turonensis, apud Tricassinorum Campaniæ urbem templum fuisse, in quo S. Lupi ossa condita fuerunt. Ad illud templum Mauri cuiusdam seruus confugit, quem asssecutus herus in S. Lupum verba blasphema euomuit, qui extemplo diuinam ultionem sensit. Quippe lingua, qua dira verba effudit, obruit; & Tartareo enthusiasmo agitatus horrendum mugire, totamque clamoribus inconditis ædem replere cœpit, tertiaque die, cum grauissimo cruciatu, vitam finiuit. Ut Matris quoque suæ honorem defenderet Christus, ad eundem modum in illam blasphemos puniuit. Nam, ut post Cedrenum Baronius memorat, aliquando Græci in domo cuiusdam prandentes, eò prolapsi sunt, ut in Virginem Deiparam conuitia & execrationes iacerent. Horum aliqui illico à malis spiritibus correpti poenas dederunt. Diabolicum crimen est, blasphemare; jure

PPPPP igitur

1. Cor. 5. 5.

1. Tim. 1. 20.

Theodor. in 1. Timoth. 1. v. 20. & S.

Ambros. ib.

Paulin. in vita S. Ambrosij.

XV.

S. Gregorius Turonens. c. 67 de Gloria Confess.

Baron. to. 7. An. Christi 630.

igitur meretur diabolum punientem, ut impij isti jam eum tor-
torem incipiant pati, quem in inferno æternum sustinebunt
punitorem. Denique quid homines queruntur, se permitti à
Deo diaboli potestati, vel sanctis se vindicantibus, vel parenti-
bus imprecantibus; cum toties ipsi sibi diabolum imprecen-
tur? Nonnè digni sunt, ut exaudiantur, & monstruè optan-
tes monstra fiant? ó si homines agnoscerent, quantum sit
malum à diabolo possideri, & multò magis, ab illo in infernū
abripī; utique sibi ipsis non imprecarentur, ab hoc tam crudeli
hospite possideri; neque iurando tam temerè dicerent: *Diabo-
lus me rapiat; Mille diaboli me lacerent; Mille diaboli me auferant,
si hoc, vel illud feci.* Fecerunt, & audent iurare? Veniret pro-
fus in exitium humanum tam audax hostis, nisi diuinæ boni-
tatis immensitas eupientem toties prohiberet. Quæ proinde
potiùs admiranda est, quòd non sæpius faciat potestatem dia-
bolis in homines insiliendi; quàm quòd tam rarò in sceleratif-
simos, & omni supplicio dignissimos eos immittat.

XVI.

Illa itaque maior potest esse quæstio, cur aliqui absque
vlla sua culpa sinantur à cacodæmone vexari? Nam & tales à
malo spiritu subinde inuadi, cum experientia docet D. Augu-
stinus his verbis: *Græue iugum filios Adam à die exitus de ventre
matris eorum, usq; in diem sepulturae & matrem omnium, usque
ad eò impleri est necesse; ut ipsi paruuli per lauacrum regenerationis
ab originali peccato, quo solum tenebantur vinculo, iam soluti, mul-
ta patientes nonnulli incurfiones Spirituum malignorum patiantur?*
Habentur huius generis quàm plurima exempla. Sufficit illud,
quod Marcus recenset, de eo qui dixit: *Magister attuli filium
meum ad te habentem spiritum mutum: qui, ubicunq; eum appre-
benderit, allidit illum, & spiritat, & fridet dentibus, & arefcit:
& dixi discipulis tuis, ut eucerent illum, & non potuerunt &c.* Et
interrogauit Christus: *Quantum temporis ex quo ei accidit? At
ille ait. Ab infantia.* Itaq; ab infantia nonnullis hoc accidit, &
contra scripturam negari non potest. Cur igitur innocentes,
& qui peccare nondum possunt, permittit torqueri Deus? Vt
varia sunt causæ, ita quoque varia possunt dari responsiones.
Quærit, & respondet D. Hieronymus in hunc modum:

S. Hieron. ep.
ad Paulam

Quæ

Qua causa est, ut saepe bimuli, trimulie & ubera materna lacten-
 tes, à dæmonio corripantur? Inuisibilia hæc, inscribilibi Altissimi
 indicio sunt relinquenda. 2. Et si de eo, quod plerumque fit, lo-
 quens, S. Augustinus dicat: Potestas inimica vincit aut subiugat
 neminem, nisi societate peccati; potest tamen ea potestas etiam
 ob alienam culpam concedi. Cùm enim in bonis, quæ quis
 possidet, queat puniri, possunt etiam ipsi homines nonnulli
 aliorum bona censerì, ut sunt serui dominorum, filij paren-
 tum. Ego sem Dominus Deus tuus fortis, zelotes, visitans iniqui-
 tatem patrum in filios, in tertiam & quartam generationem eorum,
 qui oderunt me. Quanta sunt sæpe parentum scelera, quorum
 castigatio in filiis, quid mirum est, si cernatur? 3. Num Deus
 iniustus fuit, quando permittit à dæmone Iobum cædi? At Iob
 vir rectus & innocens fuit? Sic magnæ immo maioris præbuit
 patientiæ exemplum. Ob eandem causam potest diuina pro-
 uidentia permittere, ut alij penitus à dæmone infideantur. 4.
 Potest etiam hæc plaga scutum esse contra peccatum: quam-
 obrem refert Sulpitius, Eremitam quendam à Deo postulasse,
 & impetrasse, ut per menses aliquot eius corpus ab inhabitante
 dæmonio affligeretur, ob periculum peccati superbiæ. Cog-
 nouit profecto vir pius, addit Thyraus, non semper præteritis &
 commissis peccatis tribui dæmonum torturam, sed quandoque ad-
 mitti; ne in peccata homines incidant, Deumq; offendant. 5. Fa-
 ciunt huc etiam reliquæ diuinæ prouidentie causæ, de agnitio-
 ne spirituum, & infernalium tormentorum; de peccati dete-
 ctatione, quæ inde hauriri potest. Quibus adde, hinc multos
 sanctos innotuisse, qui potestate diuinitus accepta dæmones
 eiecerunt; hinc Euangelium fuisse confirmatum; hinc crucis
 formandæ vim intellectam; hinc usum aquæ benedictæ appro-
 batum; hinc sacramentorum baptismi, confessionis, & Eu-
 charistiæ virtutem illustratam; quibus omnibus prædictus au-
 thor, alijque scriptores, dæmonem celsisse docuerunt. Esto
 igitur faciat ex obsessis monstra monstrosus ille habitator, non
 facit id, sine iusti Dei permisso, non sine prouidentia, non si-
 ne causa, non sine mille emolumentis.

de dormit.
 Blesilla.
 S. Augustin.
 lib. 10. de ci-
 uit. c. 22.

Exod. 20 4

Salpit. in vita
 S. Martini
 dial. 1.
 Petr. Thyrae.
 p. 2. de dæ-
 mon. c. 31.

Hoc pacto consolatus est S. Cuthbertus præfectum Eg-
 fridi

XVII

PPPPP 2

Ven. Bedæ in
vita S. Cuth-
berti c. 15.

fridi regis Hildmer nomine, cuius uxor cum elemosinis & ce-
teris virtutum fructibus esset intenta, subito correpta à damone
acerrimè cœpit vexari, ita ut stridendo dentibus, voces miserabiles
emittendo, brachia vel cetera corporis sui in diuersa raptando, non
minimè cunctis intuentibus vel audientibus incuteret horrorem. Ea
ita iacente, maritus concitato equo Cuthbertū adiit, reque ipsa
cælata, ab eo petijt sacerdotē. At Cuthbertus ad orandum se-
cedens diuinitus didicit rei veritatem. Reuersusq; ad eum, Non
inquit, aliū mittere, sed ipse ad uisitandam eam tecum pergere de-
beo. Cumq; agerent iter, cœpit flere homo, & dolorem cordis pro-
fluentibus in maxillam prodere lachrymis. Timebat enim, ne cum
eam demoniosam inueniret, arbitrari inciperet, quia non integra
Domino, sed fœta fide seruisset. Quem vir Domini blandè consola-
tus, Noli, inquit, plorare, quasi inuenturus sim coniugentiam,
qualem non uelim. Scio enim ipse, quamuis te dicere pudeat, quia
demonio vexatur: scio etiam quia priusquam eò peruenerimus, fu-
gato demonio liberabitur, ac nobis aduenientibus cum gaudio occur-
rens, has ipsa habenas sanissima mento excipiet, nosq; intrare citi-
us obsecrans, ministerium quod consueuerat, nobis sedula impendet.
Neque enim tali tormento soli subijciuntur mali, sed occulto Dei iu-
dicio aliquoties etiam innocentes in hoc saculo, non tantum corpore,
sed & mente captiuantur à diabolo. Hæc ille, quæ clarè osten-
dunt, energumenos, de quorum scelere nihil constat, non esse
se temerè, tanquam sceleratos, iudicandos; sed sæpe ad San-
ctorum gloriam, à quibus liberantur, alijsq; occultis Dei iu-
dicijs, cruciari. Neque enim vnica tantum Deo est rerum per-
mittendarum causa. Noui hominem in suis oculis magnum,
qui ausus est alium nō solum apud ceteros differre, verum eti-
am manifestò persequi, quòd audisset, eum à dæmone vexatū.
Idem, credo, fecisset Iobo, si cum illo uixisset. O quam iusta
sunt iudicia Dei! Nam hic ipse, eodem vexationis genere, per
eiusdem spiritus ministerium, paria passus est: sed non paria de
se iudicauit. Quia enim non uidemus mantica, quod in tergo est,
sibi ipse ignouit, immò laudi duxit, quod in altero censuit esse
iudicium improbitatis.

CAPVT